

КУЛИКОВ Володимир Никандрович (29. 04. 1911, м. Сулін, нині Червоний Сулін Ростов. обл., РФ — 15. 10. 1990, Харків) — промисловець. Герой Соц. Праці (1961). Державні нагороди СРСР. Закін. Ростов. інститут с.-г. машинобудування (1935). Трудову діяльність розпочав на заводі «Ростсільмаш», був майстром, гол. інж., заст. дир. зі спецвиробництва. У роки 2-ї світової війни — в евакуації, 1941–43 працював заст. дир. зі спецвиробництва заводу № 706 у Ташкенті. Після

звільнення Харкова від 1943 — директор заводу «Серп і молот»; 1946–51 — гол. інж. заводу «Світло шахтаря» (Харків). 1951 признач. дир. інституту «Оргвуглемаш» у Москві, однак через рік повернувся до Харкова. 1952–64 — директор заводу № 897 (а/с № 201; нині завод «Комунар»). Зробив знач. особистий внесок в освоєння ракетно-косміч. техніки і продукції цивіл. призначення. Під його керівництвом завод розпочав випуск борт. і назем. апаратури систем багатьох ракет-носіїв оборон. і косміч. призначення, апаратури систем керування для косміч. апаратів. Для швидшого освоєння серій. виробництва апаратури системи керування ракети Р-1 (8А11) і оператив. вирішення пов'язаних з цим питань 1952 як структур. підрозділ створ. наук.-тех. СКБ «Полісвіт». 1957 завод освоїв і розпочав виробництво системи керування косміч. ракети Р-7 (8К71), яка того ж року вивела на орбіту перший штуч. супутник Землі, 1959–60 — систем керування для триступінчастої косміч. ракети Р-7 (8К72) для запуску косміч. апаратів і повернення їх на Землю чотирьох варіантів: 1К — з тваринами; 2К — картогр. дослідж. 2Д — дослідж. магніт. і радіац. поясів; 3КА — пілотовані, для виведення на орбіту косміч. кораблів «Схід». Від 1964 — гол. інж. заводу «Світло шахтаря», згодом — на пенсії, мешкав у Харкові.

О. В. Савченко

Бібліографічний опис:

Куликов Володимир Никандрович / О. В. Савченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51307>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).